

Slengerik: Der er allerede gjort opmærksom paa adskillige Indvendinger, der kunde gøres mod det foreliggende Lovforslag, og jeg kunde ogsaa have Lyst til at gøre opmærksom paa adskillige Fejl, som jeg kunde ønske at faa rettede, men naar det er gjort, skal jeg, for at begrænse mig, ikke opholde mig videre ved det. Derimod vil jeg gøre en Bemærkning til det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgkreds (Maegaard) i Anledning af, at han lod til at være ualmindelig glad ved den almindelige Værnepligt, vi have her i Landet. Jeg er nemlig ikke saa glad ved den, fordi jeg mener, at den ikke er tilstrækkelig demokratisk indrettet. Jeg kan godt indse, at det var et stort Fremskridt, da man i 1849 gik over fra, at det var Bondesønnerne alene, der skulde „springe Soldat“, til at tage alle med. For saa vidt stillede man alle lige. Men Værnepligten er ikke lige nu om Stunder, den er højst ulige. Det er ikke alene ikke indrettet saaledes, at alle have samme Byrder at bære, men det er heller ikke indrettet saadan, at de, der have bedst Evne til at bære, faa de største Byrder at bære. Naar Forholdet er det, at man f. Eks. i Søværnet kan nøjes med en Tjenestetid paa 7 Maaneder og ved Fodfolket kan slippe med en Uddannelsestid paa 5½ Maaned, medens man ved Rytterafdelingerne kan faa Lov til at ligge i 18 Maaneder, ved Garden i 17 Maaneder og ved Kystartilleriet skal ligge i 12 Maaneder og i Feltartilleriet i henved 10 Maaneder, vil man se, at Byrderne ere ganske forskellige. Det er aldeles ikke ligeligt fordelt. Tværtimod er det ofte den, som har den mindste Evne, økonomisk set, til at bære den lange Tjenestetid, der i Virkeligheden faar den lange Tjenestetid. Man kan derfor nok sige, at der er almindelig Værnepligt, men man skal ikke tale om noget særlig demokratisk i saa Henseende ud over det, at alle, naar de ere vaabendygtige, have en Pligt til at være Soldater. Byrden er i Virkeligheden slet ikke fordelt i Forhold til den Evne, den enkelte kan have til at bære den. Hvis det var Tilfældet, var den almindelige Værnepligt her i Danmark noget mere demokratisk, end den er.

Medens jeg er ved dette, vil jeg nævne et andet Forhold, som man maaske ikke kan ordne her paa Værnepligtsloven — det skal jeg ikke sige bestemt —, men som maaske kunde ordnes rent administrativt. Det er efter min Mening uhyggeligt, at unge Mænd, mod hvis religiøse Overbevisning og Samvittighed det strider at blive uddannede til Krigsmænd, eller hvad man skal kalde

Soldater, alligevel tvinges dertil. Jeg synes ikke, man godt kan tænke sig noget mere pinligt for et ungt Menneske end dette, at han hver Dag et halvt Aar igennem eller længere Tid skal tvinges til Beskæftigelser, der absolut stride imod hans religiøse Overbevisning, hans Samvittighed. Og det grimteste af det er, hvis man oven i Købet straffer ham. Kunde det ikke lade sig gøre, at man gav et saadant ungt Menneske nogle Lempelser? Jeg vil nødigt have, at man skal møde mig med den humoristiske Indvending, at hvis man kunde faa Lempelser af den Grund, vilde alle møde og sige, at de vare Adventister. Det tror jeg slet ikke paa. Det, jeg siger her, er lidt mere alvorligt, end at det skal kunne mødes med en Indvending af den Art. Men det er heller ikke umuligt, at der indenfor selve Lovgivningens Rammer kunde findes Udveje, ad hvilke man nogenlunde kunde skaane de unge Mennesker for en Uddannelse til en Gerning, der strider imod, hvad de mene er tilladt, og hvorved de maa føle med sig selv, at de tvinges til at handle imod deres Samvittighed. Denne Henstilling vil jeg gerne gøre.

Jeg skal dernæst tillade mig at omtale noget af, hvad der staar i Lovforslaget. Jeg finder i dette gentaget adskillige Gange et Udtryk, der paa en Maade har faaet Hævd uden derfor i Virkeligheden at være hjemlet i vort Lovsprog, nemlig Udtrykket „Krigsbestyrelsen“. Hvad er „Krigsbestyrelsen“ for noget? Da vi under Forhandlingerne om Militærlovene i forrige Omgang havde et Udvalg nedsat, som forhandlede om disse Love, blev det Spørgsmaal ogsaa rejst der: Krigsbestyrelsen, hvad er det for noget? Vi have jo ingen Krige at bestyre, og hvad er Krigsbestyrelsen i det hele taget for noget? Der blev svaret den Gang fra meget kompetent Side — det var den daværende Forsvarsminister, der sagde det —: Dette Udtryk har egentlig ingen Steder hjemme, man kan tale om Krigsministeriet og Marineministeriet eller om Forsvarsministeriet, men Krigsbestyrelsen er der ikke noget, der hedder, vi have ikke noget, om hvilket man kan sige, at Navnet Krigsbestyrelse dækker det. Men naar det nu maa siges, at Ordet „Krigsbestyrelsen“ ikke har hjemme i vort Lovsprog — jeg ved godt, at det for saa vidt kan siges at have hjemme i selve Sproget, som man af „Krig“ og „Bestyrelse“ kan lave Ordet „Krigsbestyrelse“ —, fordi det ikke dækker over nogen bestemt Funktion, kunne vi saa ikke blive fri for det, kunne vi saa ikke hellere tage de Benævnelser,